

YENİGÜN

Abone : Yılığ : 5 Lira
Yabancı memleketlere 8 Lira
Günü geçmiş sayılar 5 kuruş
Telefon: 1-46 — P. K. 24

HER GÜN UGLEDEN SONRALAR ÇIKAR HALK GAZETESİ — TESİS TARİHİ 1928 YIL 12 SAYI 2624 ADRES : YENIGÜN ANTAKYA

Büyük Kurtarıcının mübarek hatırasını dün minnet, saygı ve şükranla tebciil ettik

İhtifal çok hazin ve çok heybetli oldu, heyecanlı hitabeler söylendi

Halkevinde toplanan binlerce vatandaş ilâhî bir huşu içinde Ebedî varlığını içimize döktüğümüz Büyük Atamızın manevî huzurunda göz yaşlarla eğildiler

Büyük Kurtarıcı ve Kültür Ebedî Şef 'Atatürk'ün vefatından ebediliğe intikal ederek hayata gözlerini yumduğu günün ikinci yıldönümü münasebetiyle yurdun her tarafında olduğu gibi dün Halkevinde de çok hazin ve çok heybetli bir ihtifal yapılmıştır.

Sabahleyin saat 9 a. doğu Halkevi ve bahçesi ile ihtifale iştirak etmek üzere gelen kadın erkek binlerce vatandaş ile dolmuş, başta Valimiz olmak üzere Şerif ve mülki erkân, Belediye erkânı, Kız ve erkek liselerile Gençlik teşkilatı, halk ve esnaf teşekkülü bu hazin ihtifalde hazır bulunmuşlardır.

Büyük Atamızın dünya veda ettiği anda saat 9 a. beş dakika geçe kürsüye geller. Halkevi Reisi heyecandan titreyen sesle ihtifal başladığını ilân ve halkevinde bulunanları Türk devleti Cumhuriyetinin banisi, milletimizin fedakâr ve sadık lideri, insanlık idealinin aşığı, şair kahraman Atatürk'ün manevî huzurunda beş dakika ihtiram sükûtuna davet etti.

İhtiram sükûtundan sonra kürsüye talebelerinden biri çıkarak heyecanlı bir manzume, diğeri de hazin bir merasim okudu. Bunu, erkek Lisesi edebiyat hocası tarafından okunan Millî Şef'in bu büyük acı dolayısıyla Türk milletine hitab eden tarihî mektubunun nemesi takip etti.

Bahçeyi ve civarını dolduran binlerce vatandaşın depremler ve ilâhî bir huşu ve sesleriyle birbirleriyle karışık göz yaşları arasında dinlenen hitabelerden sonra Maaş Müdürü Rifat Necdet Evren kürsüye geldi ve Ebedî Şef'in eşsiz dehasını Türk milletine, Türk devletine ve insanlık atemine yaptığı unutulmaz hizmetleri için bir insanlık dünyasının

ona karşı olan hayranlığını ilâhî bir konferans halinde anlattı.

Bu hitabe ile Halkevindeki hazin merasim sona ermiş bulunuyordu. Buradan önce Vilâyet, Parti, Halkevi, Belediye, millî teşekküllerle, halk ve esnaf birlikleri tarafından hazırlanan elliye yakın çelenk olduğu halde Belediye meydanlığına gidilmiş ve Belediye bahçesindeki Atatürk büstüne çelenkler konulmuştur.

Büyük Şef'in büstüne konulan çelenklerden sonra ihtifal sona ermiş ve halk büyük

kayıplarının sönmez acısını bir kerre daha yaşadktan sonra bu acının tesiri altında buradan dağılmışlardır.

Büyük millî matem günü dolayısıyla dün resmî ve hususî dairelerdeki bütün bayraklar yarıya inmiş bulunuyordu.

Ankaradaki ihtifal

Ankara 10 A. A. — Ebedî Şef Atatürk'ün ölümünün ikinci yıldönümü münasebetiyle Millî Şef İnönü bu sabah saat dokuzu dört dakika geçe Sonu 2 incide

Çok asîl ve yerinde bir teşebbüs

Hududu bekleyen kahramanlara kışlık hediyeler hazırlamak üzere iki komite teşekkül etti

Komiteler derhal faaliyete geçerek, halkın teberrü edecekleri hediyeleri almaya başlayacaklardır

Derin bir memnuniyetle haber aldığımız göre, yurdun her tarafında olduğu gibi, şehrimizde de hudutta bekleyen kahraman erlerimizte teberrü edilecek kışlık hediyeleri toplamak ve göndermek üzere bir komite teşekkül etmiştir. Bu komite hamiyetli vatandaşların teberrü edecekleri pamuklu minnet, yün eldiven ve çorap ile yün kazakları kabul edecektir. Komite dünden itibaren faaliyete geçmiş bulunmaktadır.

Diğer taraftan Ankarada Millî Şef İnönü'nün Sayın refikalarının riyasetinde teşekkül etmiş olan yardım severler cemiyetinin bir şubasının şehrimizde kurulması için dün müteşebbis bayanlarımızdan bir grup Halkevinde toplanarak kararlar almış

ve idare heyeti seçmiştir. Yardım severler cemiyeti, diğer komite ile teşrikimesai edecektir.

İdare heyetine seçilen bayanlarımız şunlardır:

Reis: Bayan Nüzhet Bilgin
Mutemed: „Münire Türkmen
Kâtip: Remziye Yurtman
„ Lülü Altınanıt
Aza Remziye Müftü
„ Ayşe Tecerli
„ Remziye Ezer
„ Semiha Yurtman
„ Hava Bilye
„ Bayan Sabilli
„ Bayan Abdülhak
„ Saima Sunman

Yurt sever ve şefkatli Bayanlarımıza yeni ödevlerinde başarılar diler, hamiyetli halkımızın bu yurt işinde de diğer vilâyetlerimizden geri kalmayacaklarına aslâ şüphe etmeyiz.

Çörçil

Uzun bir nutuk söyledi

Loedra 10 A.A. — İngiliz Başvekili dün çok uzun bir nutuk söylemiştir. Çörçil bu nutkunda en katil tehditler altında da küçük milletlere olan taahhütlerini ifaya devam ettiğini, istilâ edilen veya tehdit altında bulunan milletlerle birlikte harbe devam edeceğini, İngiliz zafarının bu milletler için kurtuluşu temin edeceğini, İngilterenin bilhassa Yunanistan'a karşı elindeki bütün vesaitle yardım edeceğini Musolininin son cinayetiyle İtalyan milletini lekeleyeceğini, bütün dünyanın bugün İngiltere'nin yaşayacağına inanmış bulunduğunu, İngiliz milletinin azmini bütün dünyaya ispat eylediğini izah etmiş ve Amerikada yapılan intihabada (Sonu 2 incide)

Hitler de

Çok uzun bir nutuk söyledi

Berlin 10 A.A. — Hitler dün akşam siyasi ve çok uzun bir nutuk söylemiştir. Hitler eski Almanyanın vaziyetini ve 1714 harbinin o vakitki mağlubiyetinin esbabını uzun uzadıya tahlil ettikten sonra kendisi iktidar mevkiine geldiği zama İngiltere ve İtalya ile bir anlaşma yapmak istediğini, fakat bu iki memleketten yalnız Musolininin yüksek dehasıyla idare edilen İtalyanın kendi teklifini kabul ettiği halde diğerini reddettiğini, İngiltereye yaptığı silâhsızlaşma teklifinin kabul olunmadığını ve İngiltere ile Fransanın mütemadiyen harbe hazırlandıklarına işaret etmiş ve demiştir ki, "O zaman mesele harpten içti (Sonu 2 incide)

Ramanyada

Müthiş bir zelzele oldu

Bükreş 10 A.A. — Bu sabah saat 3,30 da Romanya da müthiş bir zelzele olmuş ve bu zelzele hakiki bir felâket halini almıştır. Bükreş sokakları bir harabe manzarasını andırmaktadır. Yıkılan binalar arasında saraylar ve 10 katlı apartmanlar vardır. Yıkılan bir sarayda 500 kişi ölmüştür. Mülhakatla telefon ve telgraf muhaberesi kesildiğinden zayıat miktarı henüz belli değildir.

Zelzele Bulgaristanda da hissedilmiş ve Rusçukta mühim hasar olmuştur. Bulgaristanın Tuna boyu hududundan Romanya topraklarında bir çok yangınlar çıktığı görülmüştür.

EN SONDAKİKA

En güzide İtalyan fırkası

Yunanlılar tarafından imha edildi

Atina 11 A.A. — Yunan tebliğine nazaran İtalyan tayyareleri Giride bomba atmıştır. Fakat maddî hasar ehemmiyetsizdir.

Üçüncü İtalyan Alp fırkası tam bir hezimet ve inhilâl halinde perişan edilmiştir. En güzide İtalyan fırkası bir senedenberi Arnavut-

İtalyanlar

Ağır zayıyata uğradılar

Atina 10 (a.a.) — Selâhiyetdar mehafil, askerî vaziyetten fevkalâde memnuniyet beyan etmektedirler. İtalyanlar, Yunanlılar tarafından muhasara edilen İtalyan fırkasını kurtarmak için faaliyete geçmişlerdir. Yunan kıtaatı evvelâ sahra topraklarını faaliyete geçirmeden İtalyanların ilerlemesine müsaade etmemiş ve bunlar yaklaşıncı şiddetli bir ateşle düşmana ağır zayıat verdirerek püskürtmüşlerdir. Dünkü muharebelerde düşmandan 230 kadar esir ve çok miktarda harp levazımı iğtinam edilmiştir.

İtalyan ultimatomu nasıl verilmiş?

Atina 10 (a.a.) — Katimerini gazetesine beyanatta Sonu 2 incide

lukta bulunmakta ve araziye çok iyi bilmekte idi.

Harp başlar başlamaz İtalyanlar bu fırkayı dağlık muntakaya sevkeylemiş, fakat çetin bir muharebeden sonra perişan bir halde kaçmağa mecbur kalmıştır. Düşmanın ölü ve yaralı olarak zayıyatı çok ağırdır. Bir çok esir ve mütenevvi mühimmat Yunanlıların eline geçmiştir. İtalyanlar bir çok Yunan köylerini yağma etmiştir. Ve köylerin bazıları bir felâket manzarası halindedir.

Büyük Kurta- ricının hatırası

(Başı 1 Birincide)

çe, Ebedi Şef'in muvakkat kabirlerinin bulunduğu Etnografya müzesine gelmişlerdir. Burada kendilerine intizar etmekte olan Büyük Millet Meclisi Reisi Abdülhalik Renda, Başvekil Doktor Refik Saydam ve Büyük Erkân Harbiye Reisi Mareşal Fevzi Çakmak ile birlikte müzeye girerek Ebedi Şef'in manevi huzurunda beş dakikalık ihtiram ve tazim vakfesinde bulunmuşlardır. Bir askerî kıta da ihtiram resmini ifa etmiştir. Milli Şef'ten sonra Parti Genel Sekreteri, Vekiller, Parti erkânı, mebuslar askerî ve mülki erkân ile halk sırasile büyük Atamızın manevi huzurunda tazim vakfesi yapmışlardır. Bu suretle başlayan tazim vakfeleri akşamın geç vaktine kadar sürmüş, müzeye giden yollar, kesif halk tabakası ile dolup taşmıştır.

Millî matem dolayısıyla bütün bayraklar yarıya inmiştir.

Ankara yarım sevinler cemiyeti, millî matem günü dolayısıyla 300 fakir aileye yağ, şeker, bulgur, kömür ve sabun tevzi etmiştir.

Parti Müfettişimiz

Dün Ankaradan İskenderuna geldi

15 gün evvel Ankaraya gitmiş olan Parti Müfettişimiz Fahrettin Tiridoğlu dün Ankaradan İskenderuna gelmiştir. Fahrettin Tiridoğlu yarın şehrimize gelecektir. Hoşgeldiler.

Iran ve Fransız Elçileri

Ankaraya geldiler

Ankara 20 A.A.— Yeni İran Büyük Elçisi ile Fransanın yeni Ankara Büyük Elçisi bu sabah Ankara gelmişlerdir.

Berlin Büyük Elçimiz Husrev Gerede ve Refikası Berlin Sefarethanemizde Almanyanın Ankara Büyük Elçisi Fon Papen şerefine bir akşam yemeği vermişlerdir. Ziyafette Almanya Hariciye Nazırı Ummü Kâtibi ile Hariciye Erkânı, Almanyanın eski Ankara Büyük Elçisi ve Alman Hariciyesine mensup tanınmış simalar hazır bulunmakta idi.

Leval Vişiye döndü

Vişi 10 A.A.— Fransız Başvekil muavini ve Harici Nazırı Laval Paristen buraya gelmiştir. Laval Pariste bulunduğu esnada Mareşal Göring ile görüşmüş ve bu mülâkatta büyük Elçide hazır bulunmuştur.

Çorçil

Başı 1 incide,

ta sözü getirerek Amerikanın İngiltereye yardımında asla kusur etmediğini memnuniyetle beyan etmiş ve Amerikan fabrikalarında yapılan harp tevazımının İngiltere ile paylaşıldığını söylemiş ve demiştir ki:

"Düşmana karşı niçin bir taarruz yapılmadığı bazan hatırlara gelmektedir. Bunun sebebi, mühimmat imalatımızın ancak ikinci yılının başında olduğu ve harpten biraz evvel inşasına başladığımız muazzam fabrikalarımızın ancak şimdi tam randıman vermeye başlamış olmasıdır.

Almanlar ise mühimmat imalatında normal olarak dördüncü seneyi geçirmiş bulunuyorlar."

Çorçil İngiliz harp sanayiinin pek yakında en yüksek noktaya ereceğini bu müddet zarfında hava kuvvetlerinin adetçe de üstünlük temin edeceğini, Amerikadan gelen yardımın çok kıymetli olduğunu söylemiş ve nutkunu şu suretle bitirmiştir:

"Bütün kuvvetlerimizle milletlerin zulme karşı hürriyetlerini, devletlerin istiklât için de terfihleri, insanlar arasında yalnız refah ve barışın ifade edeceği büyük kardeşlik tesisi için mücadele ettiğimiz aşîkârdır."

Nutuk çok alkışlanmıştır.

Hitler

Başı 1 incide

nab değil harbi bir iki sene içinde bir etmek gibi bir şekil almıştır. İngilterenin harp istemediğini annadığım vakit bu harbin benim zamanımda olmasını arzu ettim. Çünkü benyalız Almanyanın binlercesini yetiştirmiş olduğu derecede meşakkate mütehammil bir devlet adamından ibaret değilim. Aynı zamanda Almanyanın en büyük otoritesine de sahib bulunuyorum."

Hitler bundan sonra geçen seneki vaziyeti hülâsa ederek demiştir ki:

"Bir sene evvel Polonya ortadan kalkmıştır. Şimdi size yeni muvaffakiyetler haber verebilecek vaziyette bulunuyorum. Bütün Avrupa kıtası yavaş yavaş kendine gelecek ve müşterek düşman olan İngiltereye karşı kendini seferber edecektir. Almanya bu kıtaya birkaç ay içerisinde hürriyeti bittirilebilecektir. İngiltereni bütün Avrupa payı balkanlaştırmak teşebbüsü akim kalmış, kati surette nihayetlenmiştir. İngiliz devlet adamları bu noktayı iyice başlarına yerleştirebilirler. İngiltere bütün Avrupayı karmakarışık etmek istedi. Şimdi Avrupayı Almanya ve İtalya yeniden tanzim edeceklerdir."

Hitler, Almanyanın nihai zafere kadar harbe devam edeceğini söyleyerek nutkunu bitirmiştir.

Sovyet Hariciye komiseri

Berline gidiyor

Moskova 10 (a.a.) — Tas Ajansı bildiriyor: Geçen sene Alman Hariciye Nazırı tarafından yapılan Moskova ziyaretlerini iade etmek ve iki memleket arasındaki samimi münasebatı idame ettirmek üzere Sovyetler Birliği hariciye komiseri Molotof bugün saat 18,50 hususi trenle Berline hareket etmiştir.

Çemberlain öldü

Londra 10 (a.a.) — Eski İngiliz Başvekil Çemberlain dün akşam ölmüştür. Mütevveffa 71 yaşında idi.

İngiliz tayaraları

İtalyan şehirlerini şiddetle bombardıman ediyor

Londra 10 (a.a.) — Hava nezaretinin bir tebliğde bildirdiğine göre, mehtabı geceden istifade eden İngiliz tayaraları dün gece Aiplardan aşarak İtalyanın Torino şehrindeki meşhur Fiat fabrikasını dalgalar halinde bombardıman etmişlerdir. Yarım saat süren bu bombardıman çok müessir olmuş, atılan bombalar fabrikasının dahiline düşerek yer yer infilaklar ve yangınlar çıkarmıştır. Torinonun istasyonu ile iltihak noktaları da bombalanmıştır. Bundan başka Milânodaki elektrik malzemesi fabrikaları bombardıman edilmiş ve müteaddid yangınlarla infilaklar olmuştur. Son İngiliz tayaraları saat 23'e doğru İngiltereye dönmek üzere buradan ayrırlarken, infilak sesleri devam etmekte idi.

İtalyanlar

Başı 1 incide

bulunan Yunan Başvekil, İtalyan ultimatomunu nasıl tebliğ edildiğini şöyle anlatmaktadır:

"— 28 ilkteşrinin geçesi sabahın saat üçünde telefon çaldı. Muhatabım kendisinin Fransız elçisi olduğunu ve mühim birşey söyleyeceğini bildirdi. Buyurun dedim. Hizmetçiler uykuda olduğu için kapıyı bizzat açtım. Fakat karşımda Fransız elçisini beklerken, İtalyan elçisini görünce hayrette kaldım."

İtalyan tebliği

Roma 10 A. A. — İtalyan resmi tebliğinde, Yunan cephesinde keşif kolları müsameleri olduğu bildirilmektedir. Diğer taraftan Arnavutlukta İtalyan kitiati Başku mandanlığına, İtalyan Genel Kurmay Asbaşkanının tayin edildiği resmi bir tebliğle ilan

Millet mektepleri

20 teşrin çarşamba günü tedrisata başlayacak

16 ile 45 yaş arasında ve okuyup yazma bilmiyen bütün vatandaşların Millet mekteplerine devam mecburüdür.

Vilâyet Makâmından:

1 — Vilâyetimizde okuyup yazma bilmiyen vatandaşlarımızın en kısa zamanda okuyup yazma öğretmek üzere bütün vilâyet dahilinde müteaddit millet mektepleri saneleri açılmıştır.

2 — Bu dersaneler bütün vilâyette 20 ikinci teşrin çarşamba günü açılacak ve 20 mart 941 tarihine kadar devam edecektir.

3 — 16 — 45 yaşındaki okuyup yazma bilmiyen vatandaşların bu mekteplere davamları talimatnamesine fikan mecburdur. Devam etmeyen vatandaşlar hakkında takibat yapılacaktır.

4 — Nerelerde kaç dersane açıldığı aşağıda görülmüştür.

A Dersaneleri hiç okuyup yazma bilmiyen, B Dersaneleri A dersanelerindeki derecesinde bilgi sahibi olanlar içindir. Vatandaşların kendi mntakalarındaki okulları müracaatla hemen kayıtları yaptırmaları

Millet mektepleri dersaneleri açılacak okullar: Antakya Merkezinde:

İsmetpaşa okulunda (1) kadın A, (1) erkek A, (1) erkek B, Gaz oklunda (2) kadın A, (1) kadın B ve (1) erkek A, F Çakmak okulunda (1) kadın A (1) kadın B, (2) erkek A, huriyet okulunda (1) kadın A, (2) erkek A, İstiklâl tunde (1) kadın A, (2) erkek A, 23 Temmuz okulu (1) kadın A (1) kadın B, Ulus okulunda (1) kadın A erkek A, Hatay okulunda (1) kadın A, (1) erkek A, okulunda 1 kadın A, 1 erkek A, Yaşilyurt okulunda kadın A, 2 erkek A, Süveydiye nahiyesi merkezinde 3 erkek A, Şeyhköy nahiyesi merkezinde 2 erkek A, Harbiye yesi merkezinde 1 erkek A Bedirge nahiyesi merkezinde 1 erkek A, Karsu nahiyesi merkezinde (1) erkek A batorunda 1 erkek A, Karaksıdal erkek A, Avak erkek A, Aydıde 1 erkek A, Mağaracıkta 1 erkek A, bunlukta 1 erkek A, Çakınluda 1 erkek A, yazda 1 erkek A, İmıbraşta 1 erkek A, Tellikunte 1 erkek A, Zeytunluda 1 erkek A,

B — İskenderun Kazasında:

Mithatpaşa okulunda 1 kadın A, 1 kadın B, 2 erkek A, Namikkema okulunda 1 kadın A, bir kadın B, 2 erkek B, Belende 2 erkek A, Arszuda 1 erkeke A, Karanta 1 erkek A, Ekverde 1 erkek A, Haymesekide 1 A, Karahüseyinlide 1 erkek A. Akçalıda 1 erkek A, cıtuğurluda 1 erkek A, Akarcada 1 erkek A. Müde 1 erkek A, Çakallıda 1 erkek A,

C — Kırıkhan Kazasında:

Merkez okulunda 1 kadın A 1 kadın B. 1 erkek Karamankasında 1 erkek A, Delibekiride 1 erkek Reyhaniye kazasında:

Merkez okulunda 1 kadın A 2 erkek 1 erkek B. Ham 1 erkek A, Ayrancıda 1 erkek A, Karahöyükte 1 erkek A,

E — Dörtöyol Kazasında:

Merkez okulunda 1 kadın A, bir kadın B, 1 erkek Erzinde 1 kadın A, 1, erkek A, Payas nahiyesi merkezinde 2 erkek A, Ocaklıda 1 kadın A. 1 erkek A, 1 B, Özerlide 1 erkek A, Büyükçaylıda 1 erkek A, çaylıda 1 erkek A, Karakisede 1 erkek A, Kuzuc 1 erkek A, Karayılarda 1 erkek A.

Yayladağı kazasında

Merkez okulunda 1 kadın A, 1 Kadın B. 1 erkek Bezgede 1 erkek A, Kışlakta 1 erkek A,

G — Hassa Kazasında

Merkez okulunda 2 erkek A, Akbezde 1 erkek Hacılarda 1 erkek A, Aktepede 1 erkek A,

edilmiştir.

İtalyanlar ne umuyorlardı ?

Atina 10 A. A. — İtalyan yadan buraya gelen yolcuların ifadesine göre, İtalyan meafilinde İtalyan ultimatomunun Yunanistan tarafından reddedileceğine katiyen ihtimal verilmemekte idi. Hatta İtalyan Başkumandanlığı,

Neşriyat Müdürü

Selim ÇELENK

CH.P.matbaası — ANTAKYA

4 teşrinisanide Roma

yük bir zafer geçidi

zırlanmış bulunuyordu

Yunanistanın gösterdiği

ramanca mukavemet

plantarını alt üst etmiş

zafer geçidinden sarı

dilmiştir,

de hava temizleme tertibatını havi olacaktır.

Setim ÇELENK

CH.P.matbaası — ANTAKYA

ediyorum. Bu hususta elimizden geleni yapacağız."

bombardıman edilmiştir.

Londra 5 A. A. — İngi

nanistana geçtiğini bildirmektedir.